

løgtingsvalið '90

Fleiri arbeiðs-pláss í Havn

Higartil í ár eru nær um seks miljónir latnar í arbeiðsloysisstuðli í Havn. Lat okkum heldur seta nøkur arbeiði í gongd.

Ein av høvuðssetningum Javnaðarflokksins er at fáa gongd á aftur samfelagið. Okkara fremsta mál er,

At fáa fólk aftur í arbeiði skjóttast gjørligt.

At økja inntøkur landsins, so vit í fyrsta lagi fáa javnvág, og seinri avlop á handils-javnan.

At spara hvørja krónu, sum sparast kann.

At vit á hendan hátt kunnu tryggja øllum føroyingum sømulig kor í Føroyum.

Vit fara at seta gongd á aftur ávísa bygging - ikki minst sethúsabygging, sum so at siga heilt er stöðga upp.

Fyri bert tveimum árum síðani stóðu ikki færri enn 2000 fólk á biðilista í Havn eftir grundstyki. Í dag er nærum eingin.

Orsøkin er tíverri ikki, at hesi fólk longu hava bygt ella at grundstykki tróta. Stórir partar av Hoyvíkshaga liggja og bíða eftir fólk, sum vilja byggja.

Trupulleikin er, at fólk fáa ikki fíggjng.

Vit eiga tí at styrkja Húsálánsgrunnin so hann verður førur fyri at læna ein nógv størri part av tí eini sethús kosta, - sum langfreista lán til lagaliga freista.

Tá fáa bankarnir samstundis stórra møguleika at lána til vinnuskipandi endamáli.

Við at seta gongd aftur á byggivinnuna geva vit ikki bert fólk møguleikan at fáa tak yvir høvdið, men eisini arbeiði til mong.

Byggivinnan er ein vinna, sum gevur mong arbeiðspláss í mun til hvørja fløgukrónu. Men ansast má eftir, at lagaliga fíggjngin ikki verður ein upp av ov dýrum grundstykkiðum ella ov dýrum byggitilfari.

TILVIKKAÐAR FISKAVØRUR

Innan høvuðsvinnuna - fiskivinnuna - vilja vit reka ein aktivan útflutningspolitikk við stutt freistaðum fløgu- og/ella menningarstuðli í samband við framleiðslu av høgt tilvirkaðum fiskavørur.

Hetta gevur hægri útflutningsvirði og bætir harvið um handilsjavnan mótvegis umheiminum. Og ikki at gloyma tey mongu arbeiðsplássini, sum fáast kunnu, og sum

aftur geva landskassanum øktar inntøkur.

BRÚK FYRI FLEIRI ARBEIDS-PLÁSSUM

Vit hava brúk fyri fleiri arbeiðsplássum. Ikki minst her í Havn og Suðurstreymoy í síni heild.

Talið á arbeiðsleysum veksur alsamt. Harðast rakta økið er Havnin. Hetta kemur millum annað av, at tað eru her tær mongu tænastufyri-

tøkurnar eru, og tað eru júst hesar, ið verða harðast raktar tá ikki stendur so væl til fíggjarliga.

Tað er tí av allra størsta týðningi, at vit eisini menna annað virksemi her í Suðurstreymoy.

Serliga meint rakar arbeiðsloysi tey ungu. Komin úr skúlanum fáa tey sum vátan vøttin frammaná. Einkin arbeiði. Tey fáa beinleiðis at vita frá samfelagnum, at teimum er ikki brúk fyri.

Hetta er ein hin størsti trupulleikin í dag.

VÍST TIL ALMANNA-STOVUNA

At vit hava eitt sosialt trygdarnet undir teimum, sum av einari ella aðrari orsök koma illa fyrri, millum annað av arbeiðsloysi, er í lagi. Men ansast má eftir, at Almennastovan ikki verður ein av teimum stóru lønarútgjaldarum. Tað kann landið ikki bera fíggjarliga, og lítið hugaligt er hjá teimum, sum heldur enn fegin vildu havt eitthvørt arbeiði, at fara hagar eftir pengum til upphald.

Trupulleikarnir eru stórir. Allir flokkar hava á ein ella annan hátt ábyrgd, og tí er tað sera hugstoytt at hoyra hvussu mangir politikarar í dag brigða hvørjum øðrum fyri líki og ólíki.

Hesum tímir eingin veljari at lurta eftir. Samfelagið hevur ikki ráð til partapolitiskt brígl ella gabb.

Uttan mun til hvørjir flokkar vinna valið og fara at skipa komandi samgongu, verða tungtøk at taka.

Er vilji at loysa dagsins trupulleikar er eisini ein loysn.

Vit ivast ikki í, at gongd aftur kann fáast á føroyska samfelagið. Fáa vit tín stuðul, skulu vit eisini gera okkara besta.

Tórfinn Smith

Nøkur fáa pengar meðan tey bíða

-meðan onnur bíða eftir pengum

Í hesum døgum eru mong sum bíða.

Byggivinnan bíðar eftir einum nýggjum landsstýri í teirri vón, at gongd aftur kann fáast á samfelagið.

Soleiðis bíða eisini fólk í øðrum vinnum.

Fólk, sum ganga í byggitankum, bíða eftir fíggjng.

Sjúklingar bíða til teir sleppa fram at til viðgerðar.

Fólk, sum eru vörðin arbeiðsleys, bíða eftir arbeiði. Onnur bíða í ótta fyri, at uppsagnarsóðilin kanska kemur.

Flestu fólk bíða sum longst til at fara á Almennastovuna eftir teimum arbeiðsloysiskrónum, tey annars hava rætt til.

Soleiðis ganga mangir føroyingar í dag og bíða.

Felags fyri tey flestu sum bíða er, at tey verða alt verri fyri tess longri tey bíða eftir arbeiði ella pengum.

Onnur eru kortini eitt sindur frágari fyri. Hesi eru tey, sum fáa pengar fyri at bíða.

Hesi eru teir og tær, sum veljarin einaferð setti at ráða fyri borgum. Og harvið eisini síggja til, at tær skattakrónur, sum tú og eg lata í landskassan, verða væl og virðiliga umsitnar.

Fyri mongum harrans árum síðani samtyktu hesi eina "arbeiðsloysis-skipan". Kortini ikki fyri øll, men bert fyri tey sjálvi.

Hetta eru sokallaðu bíðipengarnir. Sambandslandsstýrið 1980-84 útbýgdi hesa skipan nakð.

Skipanin kom kortini ikki at galda fyri onnur enn tey somu, men nú skuldu eisini tingmenn, sum vóru valdir í landsstýrið, fáa bíðipengar frá tinginum, meðan teir søtu sum landsstýrismenn.

Sammatt við samlaðu fíggjarlógina er hetta ikki tann heilt stóri prosentparturin, men tað kann ikki sigast at vera beint, at ein ávísur stættur, sum sjálvur ásetur sína løn og eftirløn, soleiðis fær sær framhjárætt fram um øll onnur.

Skipanin við bíðipengum eigur tí at verða broytt beinanvegin.

Nú mugu politikarar so smátt royna at finna út av, at tað ikki bert eru sínir egnu pengar teir umsita, men at hetta

eisini eru súrt tjentu pengarnir hjá vanligu føroyska skattgjaldaranum.

Hesin skattgjaldari hevur í mong ár verið sera tolin, men nú kann roknast við, at tolið er uppi.

Hann vil ikki longur finna seg í, at nøkur fáa pengar meðan tey bíða, samstundis sum enn fleiri bíða eftir pengum.

Tórfinn Smith

Valevni Javnaðar-flokksins

Tórfinn Smith

Suðurstreymoy

